

Nr 20.

Ankom till riksdagens kansli den 21 mars 1922 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till bestämmelser angående rätt till pension för viss personal vid Svartälvs järnväg.

I en till riksdagen avlåten, den 17 februari 1922 dagtecknad proposition nr 77, som hänvisats till bankoutskottets förberedande behandling, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen godkänna nedan intagna

Förslag

till

bestämmelser angående rätt till pension för personal vid Svartälvs järnväg, som vid statens övertagande av nämnda järnväg övergått i statens tjänst.

1 §.

Rätt till pension av Svartälvs järnvägs medel tillkommer enligt dessa bestämmelser nedan angivna befattningshavare, som vid Svartälvs järnvägs övertagande av staten övergått i dess tjänst, nämligen

a) stationsinspektoren Johan Nilsson och banvakten Gustaf Samuel Kling, vilka såsom delägare kvarstå i enskilda järnvägarnas pensionskassa;

b) banväktsförmannen Johan Blomberg, banvakterna Carl Carlsson, Karl Gustaf Johansson, Anders Petter Lind, Karl Edvard Eriksson och Gustaf Nilsson, lokomotiveldaren Karl Gustaf Hammar, packmästaren Axel Karlsson, stationsmästarna Israel Blomgren och Gustaf Hall samt

konduktören Karl Elof Palmqvist, vilka icke äro delägare i någon pensionskassa.

2 §.

Befattningshavare, som omförmäles i 1 § a), äger att efter avskedstagandet, utöver honom från enskilda järnvägarnas pensionskassa tillkommande pension, erhålla fyllnadspension av Svartälvs järnvägs medel till det belopp, varmed pensionen från kassan, till den del densamma icke kan anses täckas av de utav befattningshavaren erlagda pensionsavgifter, må understiga, vad han enligt lagen angående rätt till tjänstepension för ordinarie tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk skulle hava uppburit i pension, därest nämnda lag varit för honom gällande och hänsyn tagits allenast till den del av tjänstepensionen, som enligt 26 § av samma lag betraktas såsom statspension.

Det ankommer på järnvägsstyrelsen att bestämma huru stor del av pensionen från vederbörande enskilda pensionsanstalt, som icke kan anses täckas av de utav befattningshavaren erlagda pensionsavgifterna.

3 §.

Befattningshavare, som omförmäles i 1 § b), äger att efter avgång ur tjänsten erhålla pension av Svartälvs järnvägs medel till belopp motsvarande vad han enligt lagen angående rätt till tjänstepension för ordinarie tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk skulle hava uppburit i pension, därest nämnda lag varit för honom gällande och hänsyn tagits allenast till den del av tjänstepensionen, som enligt 26 § av samma lag betraktas såsom statspension.

För åtnjutande av denna förmån skall vederbörande vara skyldig att avstå den del av sitt tillgodohavande i sparbänk, som motsvarar vad av järnvägens medel för hans räkning insatts under tjänstetiden.

4 §.

I fråga om skyldighet för befattningshavare, som avses i 1 § av förevarande bestämmelser, att avgå från tjänsten skall, i den mån ej för honom gällande reglemente för enskild pensionsanstalt annorledes föreskriver, i tillämpliga delar gälla vad i sådant hänseende stadgas uti lagen angående rätt till tjänstepension för ordinarie tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk; dock

att för befattningshavare, som omförmälas i 1 § b), skyldighet att avgå från tjänsten mot åtnjutande av pension inträder jämväl då järnvägsstyrelsen i och för driftsinskränkning vid järnvägen finner erforderligt entlediga dylik befattningshavare, innan han uppnått den för motsvarande befattningshavare vid statens järnvägar föreskrivna pensionsålder.

Uppgår för sålunda entledigad befattningshavare antalet tjänstår vid järnvägen icke till 30, utgår till honom *avkortad* pension, vars belopp skall bestämmas i enlighet med de i 23 § mom. b) av nyssnämnda lag angivna grunder för beräkning av avkortad statspension.

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet att hänvisa till propositionen.

Utskottet vill erinra, att frågan om rätt till pension för ovan omförmälda personal vid Svartälvs järnväg på grund av väckt motion var föremål för behandling vid 1921 års riksdag. I sitt uti ärendet avgivna utlåtande anförde bankoutskottet, att även om det finge anses billigt, att åtgärder vidtoges för beredande åt den vid järnvägen anställda personalen av mera tillfredsställande förhållanden i pensionshänseende, det för frågans bedömning likväl syntes nödvändigt att erhålla en närmare utredning angående villkoren för genomförande av en sådan förbättring av personalens pensionsförhållanden. I varje fall funne utskottet i likhet med statskontoret, som i ärendet avgivit utlåtande, det kunna ifrågasättas, huruvida skäl förefunnes att, på sätt järnvägsstyrelsen föreslagit, låta personalen jämte åtnjutande av pension av statsmedel jämväl behålla vad av järnvägens medel under tjänstetiden avsatts för personalens räkning. Då utskottet alltså hölle före, att den föreliggande frågan först borde i vanlig ordning underställas Kungl. Maj:ts prövning, anså sig utskottet böra avstyrka bifall till motionen. I enlighet med utskottets hemställan blev motionen av riksdagen avslagen.

Utskottet.

Sedan erforderlig utredning i ärendet numera verkstälts genom vederbörande myndigheter, har Kungl. Maj:t framlagt förslag till bestämmelser i ämnet, vilket förslag nära överensstämmer med de genom brevet den 4 juni 1920 meddelade föreskrifterna angående rätt till pension för viss personal, som vid statens övertagande av enskilda järnvägar eller bandelar övergått i statens järnvägars tjänst. Enligt järnvägsstyrelsens förslag skulle kostnaderna för personalens pensionering bestridas från allmänna indragningsstaten. Statskontoret har emellertid ansett, att, då järnvägen förvaltades såsom ett särskilt företag, den också borde

bestrida samtliga omkostnader, jämväl personalens pensionering. Även riksräkenskapsverket har framhållit, att järnvägen i förhållande till statsverket i övrigt borde behandlas såsom ett ekonomiskt fristående företag. Departementschefen har anslutit sig till denna uppfattning och sålunda föreslagit, att kostnaderna för personalens pensionering böra gäldas av järnvägen, varvid för ändamålet även böra tagas i anspråk vad av järnvägens medel insatts å sparbank för personalens räkning.

Vid granskning av Kungl. Maj:ts förslag har utskottet icke funnit anledning till erinran mot detsamma. Utskottet får sålunda hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl Maj:ts ifrågasvarande proposition.

Stockholm den 21 mars 1922.

På bankoutskottets vägnar:

EMIL KRISTENSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:
av första kammaren: herrar *Gustafsson, Lindley, Vindahl, Berge, Andersson* i Hägelåkra, *Carlsson* i Stockholm och *Lindgren* samt
av andra kammaren: herrar *Kristensson, Gustafsson* i Örebro, *Janson* i Kungsör, *Sommelius, Kloo, Ward, Törnkvist* i Bjuv och *Strindlund*.